

Staří lidé mi připadají křehcí

Martina Trchová byla dlouho známa především jako jedna z našich nejinvencivnějších písničkářek. V posledních letech se stále výrazněji prosazuje jako výtvarnice. Pořádá výstavy své volné tvorby a také ilustruje knihy. V nakladatelství Host jí právě vyšla autorská obrazová kniha *Babi*.

ONDŘEJ BEZR

LN Knize říkáte komiks beze slov. Proč je vyprávěná jenom skrze sled obrazů?

Chtěla jsem nechat dopovědět příběh samotného čtenáře. V zahraničí se takovým knihám říká „silent books“, tiché knihy. To mi zní asi nejlépe.

LN Nápad na tuto knihu jste dostala za lockdownu. Hodně tvůrců toto období inspirovalo, skoro to lze považovat za jeho – možná jediný – pozitivní důsledek. Čím si to vysvětlujete?

Byl to čas, kdy jsme se museli všichni zastavit, vystoupit ze svých uspěchaných životů, a to bývá pro umělce vždycky inspirativní. Zároveň to bylo nové, trochu hrozivé, nikdo nevěděl, jak to bude dál pokračovat, a to přimělo asi hodně tvůrců reagovat. Já osobně jsem si potřebovala zpracovat vztah ke starým lidem, kteří mi na jedinou připadali velmi křehcí a izolovaní. A také vzdálenosti, které se najednou mezi námi zvětšily.

LN V knize ve snové formě vyprávíte příběhy svojí tehdy dvouleté dcery a podstatnou roli hraje vaše babička, její prababička. Komu je vlastně kniha určena – máte nějakou představu?

To je dobrá otázka. Tím, že je *Babi* bez textu, může působit jako knížka pro děti, ale myslím, že je

Pro všechny poetické duše bez ohledu na věk je určena kniha Martiny Trchové nazvaná *Babi*

FOTO HOST

určená citlivým čtenářům skrze všechny generace. Dospělí v její poetice objeví mnoho vrstev. Zároveň takto naladěni rodiče mohou společným čtením s dětmi otevřít pro sebe i pro ně nový svět. Pro mě jsou takové třeba knihy australského výtvarníka a autora Shauna Tana nebo kanadského ilustrátora Sydneyho Smithe. Zamítovala jsem se do nich a rády si je prohlížíme s dcerkou, která v nich pokaždé najde něco nového. Tak-

že *Babi* je určena asi pro všechny poetické duše bez ohledu na věk.

LN Už při letmém prolistování je zjevné, že ve vašem rukopisu převládají okrové a z nich odvozené tóny. Je v tom nějaká symbolika?

Nebyl v tom zpočátku žádný záměr, ale když jsem postupně dělala další a další obrázky, najednou se mi ta zlatavá barevnost spojila právě s tím prvním lock-

downem, který byl navzdory všemu velmi prosluněným obdobím naplněným s mou dcerou a jejími malými objevy.

LN Pocházíte z Prahy, vystudovala jste výtvarnou výchovu, vyučování jste se i profesionálně věnovala, ale říkáte, že hlavní impuls k soustředění se na volnou výtvarnou tvorbu přišel až před několika lety s přestěhováním do Brna. Proč?

Myslím, že jsem v Praze byla spoutaná svou prací, finančními nároky a mnoha povinnostmi. Svým odchodem do Brna jsem přetřhala některé nezdravé vazby, udělala jsem tak trochu krok do prázdna, a to mi přineslo nový prostor – fyzický i mentální. Narodila se mi dcera, život nabral pomalejší tempo a v domku na okraji města jsem si splnila sen mít svůj vlastní ateliér. Najednou jsem zjistila, že můžu cokoliv. A tehdy jsem začala hodně malovat.

LN Kromě aktuální knihy *Babi* máte za sebou i ilustrace několika knížek, dvě dětské se spisovatelkou Markétou Pilátovou. V čem je vám její svět blízký?

S Markétou Pilátovou mě seznámila naše společná kamarádka Kamila Šeligová. Měla pocit, že bychom si mohly rozumět, a v tom se trefila do černého. S Markétou jsme obě Vodnářky, obě se rády vrháme do nových věcí a máme potřebu je dotahovat. Ona měla zrovna v hlavě nápad na dětskou knihu, prozradila mi její název *Bába Bedla*, nastínila, o čem by chtěla psát, a já to hned uviděla. No a ona mi věřila od začátku do konce, za což jsem jí nesmírně vděčná. Tak vznikly teď už dva díly *Báby Bedly* a rýsuje se časem i třetí. To Markéta mě přivedla do světa ilustrace.

LN Jste známá i jako výrazná česká písničkářka, poslední album *Holobyt* jste vydala v roce 2016. Není už čas na nějaké další? Nebo v tuto dobu má stále navrch váš výtvarný způsob vyjadřování?

Během prvního mateřství jsem si plnila více ty výtvarné sny, ale v posledních dvou letech se začala opět hlásit o slovo muzika. Napsala jsem nové písničky, koupila jsem si nádhernou inspirativní elektrickou kytaru od Red Bird Instruments, začala jsem experimentovat s looperem a v tuto chvíli pracujeme spolu s Martinem Kyšperským na nové desce. Vykračuju ze svých zažitých cest a moc si to užívám. Takže nové album už je na cestě a nejspíše do roka spatří světlo světa.